

ონლაინ სწავლება - უტოპია თუ ცხოვრების წესი ?

მსოფლიოში აშკარაა ონლაინ კურსების შეთავაზებებისა და აკადემიური თუ პროფესიული ხარისხის ონლაინ პროგრამების გაჩენა და ზრდა. ონლაინ სწავლება უმაღლესი განათლების განუყოფელი, სულ უფრო გავრცელებული კომპონენტი ხდება. ასე, მაგალითად, აშშ-ს განათლების სამინისტროს სტატისტიკის ეროვნული ცენტრის მიერ მიღებული მონაცემები მიუთითებენ, რომ ონლაინ კურსებზე და სამაგისტრო პროგრამებზე ჩარიცხვა ბაკალავრიატისა და მაგისტრატურის დონეზე სტაბილურად იზრდება 2013 წლიდან. ბოლო კვლევები, მათ შორის 2017 წლის Brookings Institution -ის ანგარიში ონლაინ სწავლების მდგომარეობის შესახებ, აფიქსირებენ, რომ ამერიკელი სტუდენტების მესამედი სწავლის პერიოდში მინიმუმ ერთ ონლაინ კურსს გადის. ამჟამად მონაცემები აჩვენებენ - ონლაინ სწავლების სხვადასხვა ფორმატში აშშ კოლეჯის 7 მილიონზე მეტი სტუდენტი მონაწილეობს. უმეტეს სფეროებში და დისციპლინებში, სტუდენტებს შეუძლიათ ისარგებლონ ონლაინ სწავლის შესაძლებლობების ფართო სპექტრით, ინდივიდუალური ონლაინ კურსებიდან სრულად ონლაინ ბაკალავრიატის, სასერთიფიკატო და სამაგისტრო პროგრამებამდე.

Babson Survey Research Group-ის (BSRG) კვლევა ონლაინ სწავლების კონსორციუმთან (OLC) თანამშრომლობით აქვეყნებს სასწავლებლების ლიდერების დიდი უმრავლესობის აზრს, რომ ონლაინ სამაგისტრო პროგრამები გადამწყვეტია გრძელვადიანი ინსტიტუციური განვითარებისთვის. პრაქტიკული თვალსაზრისით კი, რეალურად მათი ამუშავება ბევრ სირთულეს აწყდება. ამიტომ BSRG და OLC მოუწოდებენ ლიდერებს, პროგრამების დანერგვის ინტერპრეტაციებისას, გამოიჩინონ სიფრთხილე. ონლაინ სწავლების ტექნოლოგიები დაამკვიდრონ კვლევის საფუძველზე, კონკრეტული სასწავლო პროგრამის სპეციფიკის, სასწავლო მეთოდებისა და შედეგების აუცილებელი გათვალისწინებით. ნიშანდობლივია, რომ ამ მომენტისათვის არ არსებობს ინფორმაციული კულტურულ-საგანმანათლებლო სივრცის საყოველთაოდ მიღებული განსაზღვრება.

ონლაინ პროგრამის საშუალებით აკადემიური სწავლება უთუოდ გამოწვევაა ჩვენი უმაღლესი განათლების სტუდენტებისთვისაც. თუნდაც კორონავირუსის გამო. განსაკუთრებით მტკივნეულად ეს სახელოვნებო განათლებას შეეხო, სადაც სასწავლო პროცესი, ძირითადად, აგებულია ინდივიდუალურ სწავლებაზე და პრინციპულად მნიშვნელოვანია პედაგოგისა და სტუდენტის პირდაპირი კონტაქტი. პრობლემაა ისიც, რომ გარკვეული ნაწილისათვის ახალი პირობები ობიექტურ თუ სუბიექტურ სირთულეებს წარმოადგენს. მაგალითად, ინტერნეტის საშუალებით ონლაინ პროგრამები ლექციების სტრიმინგისთვის და კურსის მასალების მინოდებისთვის იყენებენ ციფრულ პლატფორმებს. ეს ნიშნავს, რომ ონლაინ სწავლებაში ჩართვისათვის სტუდენტები და პედაგოგები

უნდა ფლობდნენ შესაბამის ტექნოლოგიებსა და უნარ/ ჩვევებს..... თუმცა, ზოგიერთ შემთხვევაში აქ გარკვეულმა სირთულეებმა იჩინა თავი. ასევე პრობლემურია, როდესაც ონლაინ სწავლებაში ახალბედა პედაგოგები სასწავლო ინსტრუმენტებად რთულ ტექნოლოგიურ მიდგომას იყენებენ. ასეთი მეთოდი ართულებს სწავლის პროცესს, იწვევს მასალის გადატვირთვას და შედეგის ხარისხს ამცირებს. შესაბამისად, უნდა შეირჩეს ის ტექნოლოგიური ინსტრუმენტები, რომელთა გამოყენება ტექნიკურად უფრო მისაწვდომია სწავლებისათვის, პრაქტიკისა და ურთიერთობისათვის, ამიტომ, ვფიქრობ, ვიდრე ონლაინ სწავლება სიახლეა ჩვენს რელობაში, ჩვეულებრივ, საკმარისია უსაფრთხო ინტერნეტ კავშირი და ფუნქციური პორტატული ლეპტოპი ან დესკტოპის კომპიუტერი. ასე ვმოქმედებთ, კერძოდ, თსსა მოდის დიზაინის მიმართულებაზე - ჩვენ ორიენტირებულნი ვართ სასწავლო მიზნებზე და არა ტექნოლოგიებზე. სასწავლო პროცესი განხორციელდა ინვოციური ციფრული პროგრამების გამოყენებით (Digital Fashion/CLO).

ონლაინ სწავლებათან დაკავშირებით მიმდინარე კამათის ფონზე საინტერესოა და აღსანიშნავი, რომ პანდემიის დასაწყისში თსსა მოდის დიზაინის მიმართულების პროგრამამ სასწავლო პროცესი უწყვეტად განაგრძო, მაგრამ Online რეჟიმში. მიუხედავად ამისა, სტუდენტების აბსოლუტურმა უმრავლესობამ ხარისხიანი, განსაკუთრებული შედეგები აჩვენა. სალექციო კურსები გახდა მეტად მოქნილი, მოხერხდა პროგრამის გეგმიური, სრული სწავლება; საბაკალავრო და სამაგისტრო ნაშრომების დაცვები განხორციელდა ონლაინ ციფრული ტექნოლოგიების გამოყენებით; მონვეულმა ბიზნეს-პარტნიორებმა გამორჩეული ნაშრომები წამახალისებელი პრიზებით დააჯილდოვა (დაფინანსებული რეზიდენტურა, დასაქმება ადგილობრივ მოდის სახლებში და ა.შ.). უფრო მეტიც, შექმნილი კრიზისის ფონზე მოდის დიზაინის მიმართულებამ არ შეაჩერა მიმართულებაზე არსებული საავტორო (ნ.მ.) საგანმანათლებლო საპილოტო პროგრამა „ალტერნატიული დისკურსის“ საქმიანობა. ქართველი წარმატებული პრაქტიკოსებისა და საერთაშორისო სპეციალისტების მონვევით სისტემატურად აწარმოებდა /აწარმოებს საგანმანათლებლო-შემოქმედებით პროექტებს (online), ლექციებს, სემინარებს, ვორქშოპებს (მათ შორის სერთიფიცირებულსაც) საკვანძო პრობლემებზე. ეს პრობლემებია : Fashion-დიზაინი, საბაზრო ურთიერთობები, მდგრადი მოდა, ინოვაციები და ტექნოლოგიები, ახალი პროფესიები /კარიერა და მომავლის სცენარი და ა.შ.

ზოგადად, აუცილებელია გვახსოვდეს, რომ, ტექნოლოგიისადმი მოთხოვნები პროგრამების მიხედვით განსხვავდება, მითუმეტეს დარგობრივ ონლაინ სწავლებაში. ჩვენი პროგრამა მოიცავს საბაზისო თეორიულ ნაწილს და მრავალ პრაქტიკულ დისციპლინებს - მასალის შექმნა/დამუშავება, სიბრტყეზე პროგრამული დამუშავება, ილუსტრირება, ფორმა/კოსტიუმის შექმნა და ა.შ.

მოკლედ შევეხები ონლაინ სწავლებისას მიღებულ დადებით გამოცდილებას. უპირველესად აღვნიშნავ, რომ ონლაინ სწავლება ითხოვს მეტ დამოუკიდებლობას პროგრამების სტანდარტულ ფორმებთან მიმართებაში, ვიდრე სააუდიტორიო სწავლების დროს. ჩვენგან სტუდენტმა მიიღო სასურველი თავისუფლება საკუთარ სამუშაოებში. იგი გახდა თვითმმართველი, დამოუკიდებლად გეგმავს და ასრულებს სამუშაოებს, პირადად წყვეტს პრობლემებს. იგი გახდა უფრო აქტიური და თვითდაჯერებული. როგორც წესი მეტს მუშაობს, მეტს ფიქრობს და პასუხისმგებლად აკონტროლებს თავის ქმედებას. რაც მთავარია, შესანიშნავ შედეგებზე გადის. რა თქმა უნდა ამ პროცესში ფასდაუდებელია პედაგოგის შრომა. იგი გადადის ტიუტორის პოზიციაზე - დისტანციურად მართავს სამუშაო პროცესს, არის კურსორი, დამკვალნიანებელი, კონსულტანტი. (სააუდიტორიო საათები ამ ფუნქციებისთვის დროს არ ტოვებს (ახალი ინფორმაციები უწყვეტია, დრო აჩქარებული).

არსებობს პრობლემური საკითხები, რომლებიც, სამწუხაროდ, ყუარდლების მიღმა რჩება, შეკითხვებიც ბევრია. მაგალითად, ლექტორის ინტელექტუალურ საკუთრებაზე საავტორო უფლების დაცვა, ან, კიდევ - მაღალი ტექნოლოგიების სფეროში განვითარებული იაპონია ონლაინ სწავლებაზე გადავიდა ახლახანს, კორონავირუსის გამო. მანამდის რატომ არა? და ა.შ. რა თქმა უნდა, ონლაინ სწავლების ნორმალურად წარმართვისათვის ჯერ კიდევ მრავალი ხარვეზი ისახება. ერთ-ერთი მთავარია და სახელმწიფოს დონეზე სასწრაფოდ გადასაჭრელი - სახელოვნებო უმაღლესი სკოლების ციფრული ინფრასტრუქტურის მონაცობა საერთაშორისო კრიტერიუმების გათვალისწინებით; სტუდენტთა სწრაფვა აკადემიის სივრცეში შეიგრძნონ სტუდენტური ცხოვრების ხიბლი; ონლაინ სწავლების ოპტიმალური ფორმების ძიება და პრობლემების საყოველთაო განხილვა. აქვე მინდა აღვნიშნო - გაკვირვებას იწვევს სახელმწიფოს შესაბამისი სტრუქტურების უწყურადღებობა თსსა მოდის დიზაინის მიმართულებაზე მიღწეული შედეგების მიმართ. ნაცვალად ანალიზისა და განზოგადებისა - აბსოლუტური იგნორი.

ჩვენ ვისაუბრეთ პადემიის პირველ ეტაპზე განხორციელებულ საქმიანობაზე. 2021 საწავლო წლის II სემესტრიდან მოდის დიზაინის მიმართულებაზე სასწავლო პროცესი მიმდინარეობდა და ახლაც მიმდინარეობს ჰიბრიდული პრინციპით.

სიტყვამ მოიტანა და უნდა ითქვას, რომ სწორია განსაზღვრება „დისტანციური სწავლება“, და არა „დისტანციური განათლება“, რადგან დისტანციური სწავლების ფორმატი სტუდენტის ცოდნისა და უნარების ჩამოყალიბების განსხვავებული გზაა, ხოლო დისტანციური განათლების შინაარსი უცვლელი რჩება.

